ת"צ 44226-12-22 פרידמן נ' אביקם זינגר סחר ושיווק בע"מ

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופטת אורית ליפשיץ

תובעים	**אנטונינה פרידמן** **ע"י עו"ד יעקב שדה או עו"ד יוני פולק**
	נגד
נתבעים	**אביקם זינגר סחר ושיווק בע"מ** **ע"י עו"ד אורי קינן ועו"ד הילה אקרמן**

<u>החלטה</u>

<u>מבוא</u>

1. לפניי תובענה ובקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית, נגד אביקם זינגר סחר ושיווק בע"מ (להלן: "**המשיבה**") שכן לטענת התובעת/המבקשת, המשיבה משווקת מוצרים ארוזים ושקולים מראש, אשר על גבי האריזה מצוין משקלם אולם בפועל במועד התשלום, המשיבה מוסיפה לתשלום אף את מחיר האריזה (להלן: "**מוצרים שקילים וארוזים מראש**"). כמו כן נטען כי המשיבה אף מוכרת מוצרים שקילים בתפזורת וגם במקרה זה, המשיבה מחייבת בתשלום גם בגין מחיר האריזה (להלן: "**מוצרים בתפזורת**") וחיוב חברי הקבוצה בגין משקל אריזות מוצרים אלו הינו שלא כדין.

2. על אף ניסיונות בית המשפט להביא את הצדדים לכדי הסכמה לסיום המחלוקות, לא צלח הדבר בידו ולבסוף, התקיים ביום 28/4/25 דיון בו נחקרו המצהירים מטעם הצדדים, והצדדים הגישו סיכומיהם בכתב, המבקשת ביום 11/6/25, והמשיבה ביום 11/9/25.

<u>תמצית טענות הצדדים</u>

3. לטענת המבקשת, המשיבה מטעה את לקוחותיה שכן היא מחייבת את הלקוחות בגין משקל האריזה של המוצרים, הן במוצרים ארוזים ושקולים מראש והן במוצרים בתפזורת ומחייבת את לקוחותיה לשלם עבור משקל הטרה ו/או בגין משקלן העצמי של אריזות המוצרים, וזאת בניגוד להוראות חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 (להלן: "**חוק הגנת הצרכן**"), צו הגנת הצרכן (סימון ואריזה של מוצרי מזון), התשנ"ט-1998

(להלן: "**צו הגנת הצרכן**"); תקן ישראלי 1145, צו פיקוח על מצרכים ושירותים (סימון מוצרים), התש"י-1950 (להלן: "**צו פיקוח על מצרכים**"), תקנות בריאות הציבור (מזון) (סימון), 1935 (להלן: "**תקנות בריאות הציבור**"), ופקודת בריאות הציבור (מזון) [נוסח חדש], התשמ"ג-1983. בהתנהלות זו, טוענת המבקשת כי המשיבה מטעה את הלקוחות והיא אינה מציגה את מחיר האריזה בנפרד ממחיר המוצר ואף לא מיידעת את לקוחותיה כי היא מחייבת בגין עלות האריזה, וזאת בניגוד לסעיף 17 לחוק הגנת הצרכן.

4. הקבוצה אותה מבקשת המבקשת לייצג במסגרת התובענה מוגדרת כלהלן:

"**כל לקוחות המשיבה אשר רכשו מימנה מוצרים במשקל, בין אם מוצרים ארוזים מראש ובין אם מוצרים בתפזורת כאשר המשיבה חייבה אותם בגין משקל האריזה בנוסף למשקלם "הנקי" (נטו) של המוצרים, וזאת ב-7 שנים הקודמות למועד הגשת בקשה זו ועד למועד מתן פסק דין בהליך דנן**".

5. המשיבה עתרה לדחיית בקשת האישור שכן לטענתה הבקשה נעדרת כל תשתית עובדתית או משפטית שכן המדובר בתביעה יזומה של המבקשת, אשר לא הוכיחה כי היא זו שרכשה את המוצרים. כמו כן טענה המשיבה כי היא פועלת כדין, כי היא לא מחייבת את הלקוחות בגין עלות האריזה וככל שיעלה כי אכן גבתה המשיבה תשלום בגין האריזה הרי מדובר בטעות נקודתית ולא רוחבית. כמו כן טענה המשיבה כי המבקשת אינה עומדת בתנאי הסף לאישור הבקשה כייצוגית. לטענת המשיבה, המבקשת לא הצליחה להוכיח כי קיימת התאמה בין המוצרים הארוזים שרכשה לבין חשבונית הרכישה, וכי היא לא הצליחה להוכיח את אמינות שקילתה ביחס למוצרים בתפזורת. לכן, אין למבקשת סיכויים טובים לזכות בתביעתה וכי לא קיימת קבוצה, ובוודאי לא כזו המעוררת שאלות מהותיות ומשותפות של עובדה או משפט המשותפים לכלל הקבוצה.

<u>תשתית נורמטיבית</u>

6. סעיף 3(א) לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן: "**החוק**" או "**חוק תובענות ייצוגיות**"), והתוספת השנייה לחוק, קובע רשימה של עניינים בהם ניתן להגיש תובענה ייצוגית. פריט 1 לתוספת השנייה לחוק, קובע כי ניתן להגיש בקשת אישור שעניינה:

"**תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו**".

7. המשיבה היא "עוסק" בהתאם להגדרת סעיף 1 לחוק הגנת הצרכן ולפי סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן חל על עוסק איסור להטעות את הצרכן, לרבות באשר למשקל של המוצר אותו הוא מוכר לו, וכדלקמן:

"לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת, לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה – העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן – הטעיה); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו ענינים אלה כמהותיים בעסקה:

(1) הטיב, המהות, הכמות והסוג של נכס או שירות;

(2) המידה, המשקל, הצורה והמרכיבים של נכס;

[...]

(ב) לא ימכור עוסק, לא ייבא ולא יחזיק לצרכי מסחר נכס שיש בו הטעיה ולא ישתמש בנכס כאמור למתן שירות".

8. סעיף 4 לחוק הגנת הצרכן קובע כדלקמן:

"(א) עוסק חייב לגלות לצרכן –

(1) כל פגם או איכות נחותה או תכונה אחרת הידועים לו, המפחיתים באופן משמעותי מערכו של הנכס;

(2) כל תכונה בנכס המחייבת החזקה או שימוש בדרך מיוחדת כדי למנוע פגיעה למשתמש בו או לאדם אחר או לנכס תוך שימוש רגיל או טיפול רגיל;

(3) כל פרט מהותי לגבי נכס שקבע השר באישור ועדת הכלכלה של הכנסת; אולם תהא זו הגנה לעוסק אם הוכיח כי הפגם, האיכות או התכונה או הפרט המהותי בנכס היו ידועים לצרכן.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם על שירות."

9. סעיף 17ב(א) לחוק הגנת הצרכן קובע את חובתו של עוסק להציג על גבי טובין את מחירם הכולל, כדלקמן:

"עוסק המציע, המציג או המוכר טובין לצרכן יציג על גביהם או על גבי אריזתם את מחירם הכולל."

10. אף הנחיות הממונה על הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן מיום 25.12.2012 אשר עוסקות אף הן באשר למשקל המוצרים לעומת משקל האריזה וחיוב הלקוח בתשלום, קובעות כדלקמן:

"1. בכל מקרה, על העוסק להניח את האריזה על גבי המשקל, לאפס את המשקל ורק אז להניח את המוצר בכמות שביקש הצרכן. איפוס המשקל מחויב בין אם העוסק גובה תשלום עבור האריזה ובין אם לאו.
2. אם העוסק גובה תשלום עבור האריזה עליו להציג לצרכן את מחירה...
5. המחיר הסופי המודבק על המוצר יהיה מחיר הכולל את מחיר האריזה, תוך פירוט מה מתוך המחיר הכולל הוא מחיר המוצר ומהו מחיר האריזה".

11. סעיף 31(א) לחוק הגנת הצרכן, קובע כי הפרת חובה לפי חוק זה, קרי אי-סימון המחיר הסופי והאם הוא כולל את האריזה אם לאו וחיוב הלקוח בתשלום על האריזה בניגוד למצג שמוצג ללקוח, מקימה עוולה אזרחית לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש].

12. המסקנה העולה מהוראות החוקים הינה כי על המבקשת, אשר עותרת לאשר את תביעתה האישית כתביעה ייצוגית, להוכיח את שלושת היסודות הנדרשים:
א. הפרה של הוראת חוק על-ידי עוסק.
ב. נזק שנגרם לצרכן.
ג. קשר סיבתי בין ההפרה לבין הנזק.

ע"א 6930/19 **עמית הר פז נ' נגב קרמיקה שיווק (1982) בע"מ, פסקה 55 (6.2.2023)).**

<u>התנאים לאישור תובענה ייצוגית</u>

13. היות והמבקשת עותרת לאשר את תביעתה האישית כיצוגית ולייצג את כלל הקבוצה, עליה לעמוד בתנאים הנדרשים בחוק לצורך אישור התובענה כייצוגית ובהתאם לתנאים המפורטים בסעיפים 4 ו-8 לחוק תובענות ייצוגיות.

14. סעיף 4(א) לחוק תובענות יצוגיות, קובע כי על-מנת להכיר במבקשת כתובעת ייצוגית עליה להיות בעלת עילת תביעה אישית, "**המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם – בשם אותה קבוצה**". בנוסף, עליה להוכיח בהתאם לסעיף 4(ב) לחוק תבוענות ייצוגיות, כי נגרם לה נזק.

15. סעיף 8(א) לחוק מונה שורה נוספת של תנאים מצטברים, שעל התובע הייצוגי לעמוד בהם על מנת שבקשתו לאישור תובענה כייצוגית תאושר, וזה קובע כדלקמן:

"8.(א) בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה:
(1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה;
(2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין;
(3) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת; הנתבע לא רשאי לערער או לבקש לערער על החלטה בענין זה;
(4) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב.
[...]".

16. על התובעת העותרת לקבל את בקשתה ולייצג את כלל הקבוצה הנטענת על ידה, להוכיח באופן לכאורי את העובדות הנטענות בכתב התביעה, באופן שיש בהם כדי לשכנע את בית המשפט, במידת סבירות ראויה, שהיא עומדת בכל התנאים המפורטים בחוק תובענות ייצוגיות וזאת לשם אישורה של התובענה כייצוגית, וכי קיים סיכוי סביר שבמהלך המשפט יוכחו במידה הנדרשת במשפט האזרחי, עילותיה של התביעה. ראה: רע"א 8268/96 **רייכרט נ' שמש**, פ"ד נה(5) 276; ת"צ 1335/08 **נוה נ' קלאב הוטלס אינטרנשיונל (א.ק.ה.) בע"מ** (19/10/11) ת"צ 41309/08/16 **אור פנחס נגד רשת ויקטורי רשת סופרמרקטים ואח' 7/6/21**). .

<u>דיון והכרעה</u>

17. לאחר שעיינתי בכתבי הטענות, בתצהירים, שמעתי את החקירות הנגדיות ועיינתי בסיכומי הצדדים, סבורתני כי דין הבקשה להתקבל הן באשר למוצרים שקילים וארוזים מראש והן למוצרים בתפזורת. להלן נימוקיי בהרחבה.

<u>הוכחת העילה האישית של המבקשת</u>

18. על-פי סעיף 4(א)(1) לחוק, רק מבקש אשר יש לו יש עילת תביעה אישית, רשאי להגיש בקשה לאישור תובענה ייצוגית. בענייננו, מהבקשה ומהתצהיר שניתן בתמיכה לבקשה, עולה כי המבקשת היא זו שרכשה את המוצרים שלטענתה לא הופחת מהם המשקל של האריזה. בשלב של הבקשה להגשת תובענה ייצוגית, די בזה כדי לבסס עילת תביעה אישית לכאורה (ראו ת"צ (שלום הרצליה) 73900-05-23 **יפרח נ' ניר שירותי קייטרינג בע"מ**, פסקה 24 [פורסם בנבו, 12.2.2024]).

19. המבקשת טוענת להטעיה בהתאם לחוק הגנת הצרכן, וכדי להוכיח עילת תביעה אישית בתובענה ייצוגית אשר מסתמכת על חוק זה, על-פי סעיף 2 יש צורך להוכיח שלושה יסודות: הטעיה; נזק; קשר סיבתי בין ההטעיה לנזק. בהתאם לסעיף 4(ב)(1) לחוק תובענות ייצוגיות, על המבקשת להראות כי הנזק נגרם "לכאורה". לפי סעיף 8(א)(1) לחוק המבקשת נדרשת להוכיח כי הייתה "אפשרות סבירה" שנגרמה "הטעיה". כמו-כן, נדרשת המבקשת להוכיח שקיים קשר סיבתי בין ההטעיה לנזק (ת"צ (מחוזי חי') 46053-02-16 **שגב נ' נקניק נהריה כשר, זוגלובק בע"מ**, פסקה 43 [פורסם בנבו, 1.5.2017]).

1. במקרה שלפנינו, בבקשת האישור פורטו מספר רכישות, במועדים שונים, של מוצרים שונים, אשר נמכרים באריזות שקולות מראש, ובמוצרים אשר נמכרים לפי משקל בתפזורת. לטענת המבקשת, היא חויבה על מחיר האריזה גם במוצרים השקולים מראש, וגם במוצרים הנמכרים לפי משקל בתפזורת. כך למשל רכשה המבקשת חבילת "אננס טבעי מיובש", כשעל גבי האריזה נכתב כי יש באריזה 150 גרם. אולם לטענת המבקשת, היא שילמה עבור 172 גרם, במקום 150 גרם. כמו-כן, לטענת המבקשת היא רכשה "תמר וי ענק" לפי משקל בתפזורת, כשהמשקל המצוין על חשבונית הקנייה הוא 485 גרם, אולם בעת שהיא שקלה את המוצר בבית, ללא האריזה, המשקל היה 445 גרם. כלומר בשני המקרים, המבקשת חויבה לכאורה בגין האריזה.

2. בסיכומיה, טענה המשיבה להיעדר יריבות, וזאת משום שמהחקירה הנגדית עלה כי ייתכן שבעלה ביצע את אחת מהרכישות, וכי לא צוין שמה של המבקשת בתור הרוכשת בחשבוניות מטעם המשיבה. לכן, לטענת המשיבה, אין עילת תביעה אישית, ולכן לא ניתן לאשר את התובענה כתובענה ייצוגית.

3. כאמור, המבקשת נחקרה בחקירה נגדית על האמור בתצהירה והמשיבה לא הצליחה להפריך את עדותה כי אכן היא זו שרכשה את המוצרים אצל הנתבעת, על אף שבמהלך החקירה העידה המבקשת כי אולי פעם אחת בעלה הוא זה שביצע רכישה, כי שילמה לכאורה אף על האריזה, כי נגרם לה נזק כלכלי וכי יש לה עילת תביעה אישית.

4. לאור האמור, עולה כי למבקשת נגרם לכאורה נזק כספי, ישנה אפשרות סבירה שהתקיימה הטעיה, וזאת כאשר לכאורה המשיבה לא הפחיתה את משקל האריזות בעת שקילת המוצרים בקופה, וכך עלה בידי המבקשת להוכיח, לשלב זה של ההליך

ולצורך אישור הבקשה כי היא שילמה גם עבור האריזה, ולא רק עבור המוצרים וכן כי ישנו קשר סיבתי בין הנזק להטעיה.

5. כידוע, אין צורך כי המבקשת תוכיח הטעיה מכוונות, אלא די במעשה או מחדל אשר עלול להטעות אותה (ת"צ (מחוזי חי') 46053-02-16 **שגב נ' נקניק נהריה כשר, זוגלובק בע"מ**, פסקה 48 [פורסם בנבו, 1.5.2017]).

6. מהאמור עולה כי המבקשת עמדה בנטל הנדרש ממנה להוכיח כי יש לה עילת תביעה אישית.

<u>עמידת המבקשת בתנאים הדרושים לצורך אישור תביעתה כייצוגית</u>

7. משעומדת התובעת בתנאי של הוכחת עילת תביעה אישית, אדרש לשאלה האם המבקשת עומדת בתנאי סעיף 8 לחוק. יובהר כי בשלב זה של ההליך, בית המשפט אינו נדרש להעריך את סיכויי התביעה להתקבל לטובת חברי הקבוצה, אלא יש לבחון האם קיימת "אפשרות סבירה" להכרעה לטובת המבקשת (רע"א 2128/09 **הפניקס חברה לביטוח בע"מ נ' עמוסי**, פסקה 12 [פורסם בנבו, 5.7.2012]). כמו-כן, בשלב זה של ההליך, על המבקשת להניח תשתית משפטית וראייתית לכאורית, כדי שהבקשה תאושר (ת"צ (שלום הרצליה) 73900-05-23 **יפרח נ' ניר שירותי קייטרינג בע"מ**, פסקה 25 [פורסם בנבו, 12.2.2024]).

8. בעניין התנאי הראשון, לפיו התובענה צריכה לעורר שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות שהן תוכרענה לטובת הקבוצה, נראה כי המבקשת עומדת בתנאי זה. בתצהירה המבקשת הצהירה כי בחודש נובמבר (2022 – **א.ל**) היא רכשה פירות יבשים, ארוזים ושקולים מן המשיבה. לאחר עיון בחשבונית הקנייה, היא הבחינה כי היא חויבה בעבור משקל שונה, מזה המצוין על אריזת הפירות. המבקשת שקלה את המוצר אותו רכשה בביתה, וגילתה כי היא חויבה בגין משקל האריזה לכאורה. כך, במועדים שונים חזרה המבקשת לחנותה של המשיבה, רכשה מוצרים שקולים, ומוצרים אשר נמכרים בתפזורת, וגם במקרים אלה גילתה המבקשת כי חויבה בגין משקל האריזה.

9. מחקירת נציג המשיבה בפניי, ביום 28.4.25, עלה כי אכן המשקל לא אופס טרם שקילת המוצרים הארוזים אותם רכשה המבקשת:

"ש. בפרוטוקול הדיון הקודם ציינו שהמשקל נשקל בעסק הוא אותו משקל שעל גבי האריזות, כולל איפוס האריזה, לכאורה לפי מה שהראיתי לך, לא היה איפוס של האריזה, נכון?
ת. לפי הדוגמא שהראית לי כן, לא היה איפוס.
וגם לפי הקבלה שבעמוד 40 מיום 6.11.22, אין מחלוקת שהמבקשת שילמה עבור 170 גרם?
ת. נכון.
ש. אני מפנה אותך לעמוד 49 לנספחים של בקשת האישור, תסכים איתי שהמוצר תאנים מיובשות במגש, רשום 200 גרם.
ת. אכן רשום.
ש. כנל לגבי המשמש בעמוד 51?
ת. אכן.
ש. איך זה שלמרות המשקלים האלה, בקבלה מיום 11.11.22 עמוד 52 רשום שם משמש אוזבקי במשקל 225 גרם והתאנים היבשות במשקל של 231 גרם?
ת. דיברנו על זה, אגיד שוב, החנות נפתחה לפני 6 שנים בערך, החנות הזו נפתחה לבן שלי שהשתחרר מהצבא, הוא ניהל את החנות, אני נמצא במקום אחר, זה עסק משפחתי שלא מגלגל מיליונים, אז היתה הוראה לעשות טרה במשקל, שזה מוריד את המשקל של הקופסא, וכנראה מתום לב וללא שום קשר לגניבה, תכף אסביר מי המשפחה שלנו, בתום לב הם לא לחצו על הטרה וחישבו לגברת, לא יודע אם לה בכלל, עם הקופסא."
(ראה עמ' 20 לפרוטוקול הדיון מיום 28.4.25, שורות 1-17).

10. לעניין המוצרים הנמכרים בתפזורת, העיד המשיב כי הוא אינו יכול לאשר שאכן המשקל לא אופס טרם שקילת המוצרים שאותם רכשה המבקשת:

"ש. מציג לך קבלה בעמוד 54 לבקשת האישור, מיום 11.12.22, שרואים שם שהמחיר של תמר הוא 55 ש"ח לקילו, והשקילה היא 485 גרם. מפנה לעמודים 56,57, רואים שהמבקשת שקלה את המוצר והוא כמעט 488 גרם, אבל משקל האריזה הוא 40 גרם, תאשר לי שבהתאם לקבלה קרה שוב המקרה וחייבתם את המבקשת בגין האריזה.
ת. במקרה הזה אני לא יכול לאשר, כי אף אחד לא היה ליד התובעת לראות מה היה בתוך הקופסא או מי היה לידה או מי הוציא תמר או לא. שתיים, אף אחד לא אמר שהמשקל שלה מכויל או משרד המסחר כייל לה את המשקל. יכול להיות שכן יכול להיות שלא, זה לא נראה משקל מקצועי ולכן זה לא יכול להיות מדד.
ש. אמרת לי שהיו פעמים שהוסיפו גם את משקל האריזה?

ת. לא במוצרים שקילים אלא במוצרים סגורים.
ש. אני מפנה אותך שוב לפרוטוקול הדיון הקודם, עוה"ד שלך הסבירו לביהמ"ש "גם אם מגיעים לקופה... שוקלים אותו מוסיפים עליו אפילו עוד קצת..".
ת. אנחנו חוזרים על אותו דבר, אנחנו מדברים על מוצרים סגורים, יכול להיות שנפל בתום לב ובטעות גם שקילה של האריזה, ובמוצרים שהם שקילים ולא ארוזים, המשקל מתוכנת מראש לתת את הטרה ללא צורך ביד אדם".
(ראה עמ' 20 לפרוטוקול הדיון מיום 28.4.25, שורות 22-36).

11. בסיכומיה טענה המשיבה כי מדובר בתקלה נקודתית, ולאחר הגשת הבקשה לאישור התובענה הייצוגית, מנהל המשיבה ביצע חידוד נהלים לעניין שקילת המוצרים.

12. כשנשאל המשיב בחקירה חוזרת על המועד בו החל למכור מוצרים ארוזים, ולא רק מוצרים בתפזורת, השיב כי החל לעשות זאת עם תחילתה של מגיפת הקורונה:

"ש.נשאלת ע"י ב"כ המבקשת לגבי מוצרים בתפזורת וסגורים. מתי התחלתם במוצרים סגורים?
ת. איך שהתגלתה המגיפה, אנשים היו מאוד בלחץ בחנויות, מיד כשהתחלה המגיפה, שבוע שבועיים לאחר מכן התחלנו לארוז"
(ראה עמ' 23 לפרוטוקול הדיון מיום 28.4.25, שורות 9-10, 26-27).

13. מהאמור עולה כי אכן המשיבה נהגה לכאורה לחייב את לקוחותיה בגין משקל האריזה במוצרים הארוזים, וזאת על-פי דברי הנציג מטעמה, החל מתחילתה של מגפת הקורונה. בעניין המוצרים אשר נמכרים בתפזורת, למרות שהמשיב לא אישר כי חייב את לקוחותיו בגין משקל האריזה, נראה כי המבקשת הרימה את הנטל הלכאורי, והוא נוגע לקבוצה של אנשים, שהם לקוחותיה של המשיבה. לכן, ראוי יהיה לדון גם בעניין המוצרים הארוזים, וגם בעניין המוצרים הנמכרים בתפזורת, במסגרת תובענה ייצוגית. מהאמור עולה כי לא מדובר בתקלה נקודתית, אלה במדיניות מפרה לאורך תקופת זמן ממושכת, אשר מבססת קיומה של קבוצת נפגעים. יודגש כי מדיניות מפרה לא צריכה להיות מדיניות מכוונת (רע"א 9128/17 **מרכז רפואי צאנז בית חולים לניאדו נ' פלונית**, פסקה 66 לפסק הדין של כב' השופטת ברון (פורסם בנבו, 18.7.2022).

14. בבקשה לאישור תובענה ייצוגית, על בית המשפט לבחון האם קיימת אפשרות סבירה שהתביעה תוכרע לטובת הקבוצה המיוצגת. בפסיקה נקבע כי "**די באפשרות סבירה**"

שהתביעה תוכרע לטובת הקבוצה המיוצגת, בשלב זה אין צורך להכריע בשאלה המהותית (ראו ע"א 9294/16 **שמעון נ' חברת איי די איי חברה לביטוח בע"מ** פסקה 2 לפסק הדין של הש' גרוסקוף [פורסם בנבו, 4.2.2020]). במקרה זה תנאי זה מתקיים, שכן לכאורה ישנה הפרה של הדין בעניין שקילת הפירות הארוזים והמוצרים הנמכרים בתפזורת.

15. לאור האמור, התנאי הראשון מתקיים שכן התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה.

16. באשר לתנאי השני, לפיו תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין, סבורתני כי גם תנאי זה, מתקיים. מדובר בתובענה שנוגעת לקבוצה של לקוחות, והם הלקוחות של המשיבה, וכי מדובר בנזק קטן עבור כל לקוח בפני עצמו, ולכן אין תמריץ להגשת תביעה אישית. לכן, תובענה ייצוגית הינה הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במצב הדברים.

17. באשר לתנאי השלישי, לפיו קיים יסוד סביר להניח כי עניינים של חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת ובתום-לב. בתגובה לבקשה לאישור תובענה ייצוגית, טענה המשיבה כי מדובר בתביעה "מטורגטת" ויזומה, שכן המבקשת גרה בכפר יונה, אך רכשה את הפירות בחנות של המשיבה מספר פעמים על-אף שהיא ממוקמת בקריית גת. עוד טענה המשיבה כי תמוה בעיניה מדוע המבקשת בחרה לרכוש שוב ושוב מוצרים, כשהיא ידעה שישנה בעיה עם השקילה, ולא פנתה למשיבה טרם פתיחת ההליך דנן. לטענת המשיבה, העובדה שהמבקשת לא פנתה אל המשיבה טרם פתיחת ההליך, מעידה על חוסר תום ליבה של תובע ייצוגי.

18. בסיכומיה טענה המשיבה כי לפי ת"צ (מחוזי ת"א) 52621-07-23 **בן אור נ' אביב בית השקעות בע"מ** (פורסם בנבו, 22.1.2024) (להלן: "**עניין בן אור**"), מהווה הלכה מנחה לעניין חובת פנייה מוקדמת של המבקש להגיש תובענה ייצוגית. יש לשים לב כי פסק דין זה עוסק בתובענה שעניינה הוא הפרה של הוראות **תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), התשע"ג-2013** (להלן: **תקנות הנגישות**).

19. עוד טענה המשיבה בסיכומיה כי העדר חובה מפורשת בחוק, אינה פוטרת מפנייה מוקדמת, והפנתה היא בציטוט לפסקה 5 בעמוד 8 לעניין בן אור, אשר מפנה לדנ"מ 5519/15 **יונס נ' מי הגליל תאגיד המים והביוב האזורי בע"מ** (פורסם בנבו,

17.12.2019). בפסק דין זה, נקבע כי ייחוס חוסר תום לב למבקש להגיש תובענה ייצוגית, טרם הגיש פנייה מוקדמת למשיבה, נתון לשיקול דעתו של בית המשפט. עוד נכתב כי לא ניתן להסיק כי ישנה חובה כללית של פנייה מוקדמת טרם הגשת הליך ייצוגי (פסקה 38 לפסק דינה של כב' הנשיאה דאז, אסתר חיות).

20. על-אף טענות המשיבה, סבורתני כי מצב הדברים אינו מצדיק החלפתה או פסילתה של המבקשת מלשמש כתובעת ייצוגית וסבורתני כי המבקשת פעלה כדין, ואי פנייתה אל המשיבה טרם פתיחת ההליך, אינה מהווה חוסר תום לב. כמו-כן לאור עדותה בפני, בה היא טענה כי היא מבקרת בקריית גת לעיתים תכופות לצרכים רפואיים ולביקורים משפחתיים, סבורתני כי אין פסול בכך שרכשה מוצרים דווקא בעיר קריית גת, למרות שמקום מגוריה כיום הוא כפר יונה, ומקום עבודתה בעת הגשת התביעה היה בבני ברק.

<u>סוף דבר</u>

21. על יסוד האמור לעיל, אני מאשרת את הבקשה לאישור התובענה, כייצוגית.

א. הקבוצה בשמה תוגש הבקשה לאישור הינה כלהלן:

" לקוחות המשיבה אשר רכשו ממנה מוצרים במשקל, בין אם מוצרים ארוזים מראש ובין אם מוצרים בתפזורת, החל ממועד תחילת מגפת הקורונה, קרי, מרץ 2020, ועד ליום הגשת הבקשה לאישור התובענה הייצוגית".

ב. עילות התביעה בגינן מאושרת הגשת התובענה: איסור הטעיה צרכנית ואי הצגת מחיר לפי סעיפים 2(א), 2(ב), 3(א) ו-17 לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981, עשיית עושר ולא במשפט מכוח חוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט-1979, והפרת חובה חקוקה, לפי סעיף 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], התשכ"ח-1968.

ג. הסעדים הנתבעים: פיצוי הקבוצה בגין הנזקים הממוניים והבלתי ממוניים שנגרמו להם בשל אי מילוי הוראות הדין, וכן מתן גמול מיוחד למבקשת בשל היותה תובעת ייצוגית.

ד. התובעת המייצגת: אנטונינה פרידמן.

ה. באי כוח התובעת המייצגת: עורכי הדין יעקב שדה ועו"ד יוני פולק.

ו. השאלות המשותפות לכלל חברי הקבוצה: ביצוען של עוולות הטעיה, הפרת חובה חקוקה, הפרת חובת הגילוי ועשיית עושר ולא במשפט על ידי המשיבה כלפי חברי הקבוצה; גרימת נזק כספי לחברי הקבוצה על ידי המשיבה, שמתבטא בגביית תשלום בגין משקל אריזת מוצרים ארוזים מראש ומוצרים בתפזורת בניגוד לדין; ושאלת

הפיצוי המגיע לחברי הקבוצה בשל הנזק הממוני שנגרם בעטיין של העוולות שבוצעו כלפיהם.

ז. הסעדים המבוקשים – תשלום פיצוי לחברי הקבוצה בגין הנזקים שנגרמו להם בעקבות התנהלות המשיבה, לרבות השבת הכספים ששולמו ביתר בגין מחיר אריזות המוצרים; וחיוב המשיבה להפסיק את שיווק המוצרים תוך גביית מחיר בגין אריזות המוצרים.

22. המשיבה תישא בהוצאות המבקשת בגין בקשת האישור בסך כולל של 10,000 ₪. סכום זה ישולם למבקשת באמצעות בא כוחה בהתאם לחוק.

23. תוך 21 ימים ממועד מתן ההחלטה, יוגש לאישורו של בית המשפט נוסח הודעה בדבר החלטה לאשר את התובענה, בהתאם לסעיף 25(א)(1) לחוק. ההודעה תכלול את כלל הפרטים הנדרשים, בהתאם לסעיף 14(א) לחוק. כמו-כן, ההודעה תכלול הבהרה בדבר הזכות של חבר בקבוצה לצאת מהקבוצה, וזאת על-פי סעיף 11 לחוק.

24. ב"כ המבקשת יפרסם, תוך 30 ימים, מאישור נוסח ההודעה, הודעה בדבר אישור התובענה הייצוגית, בהתאם להוראות סעיפים 25, ו-14(א) לחוק תובענות ייצוגיות, ובמסגרתה תיודע לחברי הקבוצה זכות כל אחד מהם שלא להיכלל בקבוצה, בהתאם להוראת סעיף 11 לחוק. ההודעה תפורסם בשני עיתונים יומיים בתפוצה ארצית לפי בחירת ב"כ המבקשת, והמשיבה היא שתישא בעלות הפרסום.

25. בנוסף תימסר הודעה על החלטה זו ליועץ המשפטי לממשלה ולממונה על הגנת הצרכן, כאמור בתקנה 16 לתקנות תובענות ייצוגיות.

26. כתב הגנה יוגש תוך 60 ימים מהיום.

27. **נקבע לדיון קדם משפט ליום 6/4/26 בשעה 10:00.**

28. **<u>המזכירות תמציא העתק ההחלטה לצדדים וכן תעביר עותק מההחלטה לכב' מנהל בתי המשפט לצורך עדכון פנקס התובענות הייצוגיות.</u>**

ניתנה היום, י"ג תשרי תשפ"ו, 05 אוקטובר 2025, בהעדר הצדדים.

ת"צ 44226-12-22 פרידמן נ' אביקם זינגר סחר ושיווק בע"מ

תיק חיצוני:

1
2